

ných poměrů. Tím je odňata půda námitce, že zisk, obžalovanému značným ostatně procentem — 10 proc. — k dobru čítaný, je prý ještě nepřiměřený. Není přípustno, by si někdo započítával zisk z vlastní režie, ježto tato a čistý zisk jsou obsaženy jako zvláštní složky v ceně prodejní. K vývodům stížnosti dlužno jen ještě podotknouti, že zásada o výrobních nákladech není zásadou výlučně směrodatnou, jak to zřejmo i ze zákona, který se právě vystříhal, aby tuto zásadu ve svém znění uplatnil. Motivy zákona čís. 567 z roku 1919 poukazují k tomu, že předpisem § 18 odstraněna byla vada, zaviněná t. zv. teorií pořizovacích nákladů, aniž jest se obávati, že stalo se to v neprospěch obviněného, ježto dnes, po několikaletých válečných zkušenostech, možno s plnou jistotou tvrditi, že každý nabyt dostatečného rozhledu a znalostí, by posoudil, co jest cena zřejmě přemrštěná. Nevede proto pouhé mechanické vypočítávání nákladů pořizovacích a přepočítání režie a občanského zisku vždycky ku spolehlivému rozřešení otázky přiměřenosti ceny. Tomu pro případ, o nějž tu jde, nasvědčuje úvaha, že, kdyby měl býti pro zjištění hodnoty věci směrodatným postup, stížnosti žádaný, dosáhla by cena ze koně, o nějž se jedná, v krátké době výše nedozírné. Pravdu má ovšem zmateční stížnost, tvrdíc, že dle § 7 zákona o lichvě je nutno, by zřejmá přemrštěnost požadované ceny byla na první pohled patrnou, bez ohledu na jakoukoli kalkulaci. Tak se však věc má v tomto případě. Neboť, uváží-li se, že obžalovaný za koně, nedávno za 13.000 K koupené, požadoval 17.500 K, ačkoli dle zjištění rozsudku nenastala v mezidobí v poměrech nijaká podstatná změna a koně v době té na skutečné užitkové hodnotě nenabýly, bje přímo do očí nepoměr mezi oběma cenami a nenalézá svého oprávnění v různosti skutečné hodnoty koní v době nákupu a prodeje, nýbrž jedině v nekalém využitkování panující nouze o ně.

Čís. 999.

Do výroku o ztrátě práva volebního lze si stěžovati pouze odvoláním. Byl-li trestný čin spáchán před tím, než-li nabyt účinnosti zákon ze dne 18. března 1920, čís. 163 sb. z. a n., jest užití zásad zákona ze dne 31. ledna 1919, čís. 75 sb. z. a n. Ustanovení § 295, odstavec první, tr. ř. jest i tu použití.

(Rozh. ze dne 13. listopadu 1922, Kr I 1042/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného Karla L-a do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v Mostě ze dne 22. června 1921, pokud jím stěžovatel uznán byl vinným přečiny dle § 23 čís. 4 cis. nař. ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. z. a dle § 20 čís. 2 téhož cis. nař., vyhověl však odvolání obžalovaného do výroku o ztrátě práva volebního, zrušil výrok ten a vyslovil, že obžalovaný spáchal trestné činy z pohnutek nízkých a nečestných. Zároveň se nejvyšší soud jako soud zrušovací dle § 295 odstavec první tr. ř. usnesl, že výrok nalézacího soudu, obsažený ve shora zmíněném rozsudku, jímž vyslovena byla ztráta práva volebního též u spoluobžalovaných Václava H-a, Antonína G-a, Ladislava Š-a a Jaroslava R-a se z moci úřední zrušuje a že se vyslovuje, že tito obžalovaní spáchali trestné činy, o něž v tomto případě jde, z pohnutek nízkých a nečestných. V otázce, o níž tu jde, uvedeno

v d ů v o d e c h:

Pokud obžalovaný napadá s hlediska důvodu zmatečnosti čís. 10 § 281 tr. ř. oduznutí práva volebního, volí nesprávný prostředek opravný, poněvadž v ohledu tomto je po rozumu § 4 zákona ze dne 15. května 1919, čís. 263 sb. z. a n. přípustno jen odvolání; na vývody obžalovaného dlužno proto pohlížeti jako na odvolání. Toto jest však odůvodněno. V tomto případě řešiti jest otázku ztráty práva volebního podle zákona ze dne 31. ledna 1919, čís. 75 sb. z. a n. a nikoliv, jak to činí nalézací soud, podle zákona ze dne 18. března 1920, čís. 163 sb. z. a n., neboť trestné činy spáchány byly obžalovaným před platností přísnějšího zákona posléz uvedeného. Podle bodu čís. 4 § 3 zákona ze dne 31. ledna 1919, čís. 75 sb. z. a n. může býti ztráta práva volebního vyslovena jen tehdy, byl-li trestný čin spáchán z pohnutek nízkých a nečestných, u přečinů a přestupků kromě toho teprve při druhém právoplatném odsouzení pro čin, pro který občan může býti vyloučen z práva volebního. Ježto ohledně obžalovaného nejsou dány zákonem čís. sb. z. a n. 75/19 žádané předpoklady stran trestů předchozích, je výrok o ztrátě práva volebního neodůvodněn, a bylo jej proto zrušiti. Současně bylo ve smyslu téhož zákona vysloveno, že obžalovaný spáchal trestné činy, pro něž byl odsouzen, z pohnutek nízkých a nečestných, neboť jednal, jak vysvítá ze zjištění nalézacího soudu, z mrzké ziskuchtivosti, chtěje se na úkor spotřebitelstva obohatiti, tedy z pohnutek nízkých a nečestných. Poněvadž ohledně výroku o ztrátě práva volebního týkajícího se spoluobžalovaných Václava H-a, Antonína G-a, Ladislava Š-a a Jaroslava R-a platí totéž, co uvedeno shora k odvolání obžalovaného Karla L-a, bylo dle ustanovení § 295 odstavec první tr. ř. z moci úřední postupovati tak, jako by také tyto spoluobžalovaní podali odvolání, a bylo proto výrok o ztrátě práva volebního ohledně obžalovaných prve jmenovaných zrušiti a vysloviti, že také tyto obžalovaní spáchali trestné činy z pohnutek nízkých a nečestných.

Čís. 1000.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Byl-li mezi stranami ujednán kup dobytčete chovného, dlužno pro posuzování přemrštěnosti ceny vzíti za základ směrné ceny pro dobytek chovný, nikoliv pro dobytek jatečný, třeba skutečně šlo o dobytče jatečné a prodatel v tomto směru kupitele podvedl.

(Rozh. ze dne 13. listopadu 1922, Kr I 1182/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v České Lípě ze dne 24. srpna 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem dle § 7 čís. 3 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost obžalovaného, napadající rozsudek z důvodů § 281 č. 9 a) tr. ř. jest odůvodněna. Soud nalézací zjišťuje, že mezi stranami ujednán